

VÄÄNA JÄLJEKÜTID.
MAA JA TAEVA VAHEL

HUGO VAHER

VÄÄNA JÄLJEKÜTID.
MAA JA
TAEVA VAHEL

Illustreerinud Joonas Sildre

Illustreerinud Joonas Sildre
Toimetanud Ele Jaagusoo
Kujundanud Tuuli Aule

Tekst © Hugo Vaher ja Tänapäev, 2019
Pildid © Joonas Sildre, 2019

Trükitud AS Printon trükikojas
ISBN 978-9949-85-463-9

www.tnp.ee

1.

Kevad tuli sel aastal äkki. Nagu talvigi, mis tavaliselt Martini kodulinna ootamatult saabus. Igal aastal tuli lumi maha üleöö ja pealinn oli libedusel liuglevaid masinaid täis. Televisoris andsid onud intervjuusid, laiutasid käsi ja selgitasid, et keegi ei uskunud, et tali nii ruttu kätte jõuab. Martini isa muigas selle peale alati.

Ühel heal päeval oli aga lumi läinud, paistis päike ja linnud laulsid. Eks väikseid märke soojema aastaaja saabumisest oli tähelepanelikum loodusuurija saanud näha-kuulda juba varemgi. Nõnda võis puutüvede ümber märgata paljaks sulanud rõngaid ja kuulda, kuidas ennist mitmeteks kuudeks hauavaikusesse matunud park on hakanud hommikuti elama. Puudelt kõlas üha rohkemate lindude rõõmuhüüdeid soojendavate päikesekiirte kiituseks ja õhus oli tunda kevade algusele iseloomulikku niiskust.

Seda, et kevad nüüd tõesti käes on, tajus Martin alles siis, kui isa ühel laupäevahommikul söögilauas

teatas, et täna minnakse suvilasse ettevalmistusi tegema. See teade keeras aknast sisse piiluvale päikesele paugupealt erksust juurde ja välja vaadates ei osanud Martin kuidagi seletada, kuidas ta küll alles nüüd tõeliselt märkab, et õues on kõik sootuks teistmoodi kui mõni nädal tagasi.

Kevad hiilis salaja nagu üllatust plaaniv laps. Koolitööde kõrvalt polnud aega üksikasjalikke ilmavaatlusi teha, ja kui Martin mõnikord jäigi bussi oodates ümbrust silmitsema, siis mõtles ta sel ajal oma õppimisele ja õhtusele detektiiviseriaalile. See, et kioski kõrval välja sulanud rohulapil lumikelluke end vargsi ringutas, ei tekitanud mingeid tundeid. Sel laupäevahommikul tekkis Martinil aga see päris õige kevadetunne. Selline tunne, et paneks nokkmütsi pähe, õhema dressipluusi selga ja otsiks tossud välja. Martini ema ei lubanud külmal ajal õhukese tallaga jalanõudega käia. Ta ütles, et enamik külmetushaigusi tekivad sellest, et lapsel on kas jalad või peanupp külmas. Jalgadest pidi külma sisse pugema ja katmata pealaest kehasoojus välja minema. Talvel oli oluline külma mitte sisse ja sooja mitte välja lasta. Selles mõttes sarnanes inimese keha vanaemavanaisa majaga. Seal ei tohtinud ka talvel välisust lahti jätta ja pööninguluuk oli novembrist aprillini kinni. Vanaisa ja isa arutasid veel jõululauaski, et ehk

peaks siiski lagedele soojustust juurde laduma, et toasoe pööningule ja sealt soojustamata katuse kaudu kristallkülmä õhku ei läheks. Vanaisa-vanaema maja oli vana ega pidanud enam hästi sooja. Ometi oli pühade ajal neil külas käies alati hubaselt soe.

Aga mis sellest talvest ja külmast enam. Nüüd on ju kevad! Ja see omakorda tähendab, et õige pea saabub koolivaheaeg ja suvi.

Suve ootas Martin väga. Ta juba kujutas vaimusilmas ette, kuidas nad koos tädipoeg Markusega jälle onnis askeldavad, telgis magavad, mere ääres jooksevad ja ratastega sõidavad. Ja võib-olla juhtub selgi korral midagi eriti põnevat. Nii nagu eelmisel suvel, kui nad raharöövlid tabasid. Siis olid nad mere äärest leidnud koti rahaga, katkise kummipaadi ja ... soki. Kui alguses oli soki kaasavõtmine tundunud mõttetu, isegi et rumala teona, siis hiljem aitas just sokk neil lahendada küsimuse, kelle rahaga tegu oli ja kust see pärines. Juttu pättide kinninabimisest ja tagaajamisest sai räägitud sügise ja talve jooksul korduvalt – klassivendadele ja -õdedele, trennikaaslastele, vanaisale-vanaemale. Kõik ahhetasid ja ohhetasid ja Martin päevitas aupais- tel. Tõsi, võib-olla lisandusid aja jooksul kirjeldusele mõned üksikasjad, mida vist päriselt ei olnud. Näiteks see, et raharöövlid neid automaatidega taga ajasid. Või see, et nad vangilangesid ja läbi õnne põgenema

said. Aga see polnud oluline. Martin oli tähelepanu ära teeninud, jäljeküti töö ei ole kergete killast. Mida aga seekordne suvi endaga kaasa pidi tooma? Ootusärevus täitis Martini hinge ja teda läbis eelseisvale ajale mõeldes mõnus närviline surin.

„Ma lähen nüüd ja ajan auto välja,“ lausus isa lauast tõustes ja viimast kohvilonksu rüübates.

Kohv jättis tema ülahuulele peene mafioosovuntsi meenutava tumeda triibu ja see viis Martini mõtted jälle detektiivitööle.

„Kord juba mõistatuste lahendajaks sündinud, mis sa ikka teed,“ ohkas ta poolvaljusti.

„Mis sa seal sonid?“ pilkas õde Maria teisel pool söögilauda praemuna suhu pistes.

„Täis suuga ei räägita!“ ei jäänud Martin vastust võlgu.

„Ma ei rääkinudki!“ pahandas Maria.

„Aga nüüd räägid!“ naeris Martin.

„Emaaaa!“ hüüdis Maria nüüd ja tõmbas kulmu kortsu.

„Lapsed, lapsed, rahu!“ noomis köögis askeldav ema lapsi.

Tal oli käsil võileibade valmistamine. Ja tee oli tarvis termosesse panna. Martini arvates oli termos väga vanamoodne. Miks ei oleks võinud poest mõne

joogi kaasa võtta. Ema aga arvas, et soe tee on parem kui külm mahl või limonaad. Eriti arvestades seda, et nad suvilas enamiku ajast väljas viibivad. Kuna maja oli pikalt kütmata, siis polnud kindel, kas isa pliidi kohe töökorda saab. Võib-olla oli vaja katusele ronida ja korstent puhastada – kontrollida ega seal kuivanud lehti või linnupesi pole. Ja pikalt väljas jahedas viibides kulus soe tee marjaks ära. Nõnda arvas ema. Martini arvates oleks siiski võinud poest mõne limonaadi ka võtta, sest lehti riisudes läheb nahk märjaks ja tekib janu. Ema arvas seepeale, et ta teeb nüüd kähku või leibu edasi ja ei raiska aega vaidlemisele. Seepeale kehitas Martin õlgu ja sõi oma hommikusöögi lõpuni – ega tema arutlemis- ja veenmisoskusele emal palju vastu polnud panna.

Martin ei olnud kaua linnast välja saanud. Talvel käisid nad korra perega Tartus, aga muidu oli see kooliaasta möödunud pealinnas ja Martin igatses väga midagi muud. Ka Pirital oli meri, aga Vääna-Jõesuus oli see sada korda parem.

Nüüd, auto tagaistmel sõites ja aknast välja vaadates oli kõik väga huvitav. Martini terav silm märkas paljut, mis poole aastaga ümbruskonnas muutunud oli. Jäljekütitöö nõuab tähelepanelikkust ja detailide märkamist, mõtles ta suud mõtlikult krimpsu keerates.